B&W VOORSTEL

Kenmerk: 338975

Datum b&w-vergadering:
27 oktober 2026

Onderwerp:
Besluit tot toetreding module toezicht van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland

Te nemen besluit:
1. Het voorgenomen besluit te nemen om toe te treden tot de module toezicht van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland.
2. Het voorgenomen besluit te bekrachtigen bij het aangaan van de dienstverleningsovereenkomst.

Team/ behandelend ambtenaar:
TBS / Gort - Ramaker, Mariska

Status advies:
openbaar

Portefeuillehouder:
Wethouder Aad Noordermeer

Doorgeleiding naar de raad:
ja, informerend

Betrokkenen bij advies extern:
Modulair Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland

Betrokkenen bij advies intern:

☑ Juridisch adviseur
☑ Financieel adviseur
☐ Inkoop adviseur
☐ P&O-adviseur
☐ Communicatieadviseur

Overig, te weten: Teammanager Sociaal Domein

TIC:
ja

Bijlagen voor B&W:
- Bijlage 1 20261013 Memo Deelname regionale module Toezicht sociaal domein
- Bijlage 2 20261013 Projectplan versie 2.0
- Bijlage 3 20261013 Reactie vragen opm aandachtspunten bij agendapunt 4 implementatieplan module toezicht sociaal domein.

Bijlagen voor raad:

- Bijlage 1 20261013 Memo Deelname regionale module Toezicht sociaal domein
- Bijlage 2 20261013 Projectplan versie 2.0
- Bijlage 3 20261013 Reactie vragen opm aandachtspunten bij agendapunt 4 implementatieplan module toezicht sociaal domein.
- Collegevoorstel Besluit tot toetreding module toezicht van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland

Te nemen besluit

1. Het voorgenomen besluit te nemen om toe te treden tot de module toezicht van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland.
2. Het voorgenomen besluit te bekrachtigen bij het aangaan van de dienstverleningsovereenkomst.

Inleiding

Op 26 juni 2025 heeft het Dagelijks Bestuur van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG) ingestemd[1] om een plan op te stellen om invulling te geven aan het regionaal uitvoeren van het rechtmatigheidstoezicht voor 10 gemeenten (exclusief gemeente Arnhem) en deze onder te brengen bij de MGR SDCG. Hiertoe wordt de MGR SDCG uitgebreid met de module Toezicht. Het raadsvoorstel voor toestemming voor deze wijziging is al ingebracht en is geagendeerd voor een voorronde op 27 oktober 2026. Op 10 september 2026 heeft het Algemeen Bestuur van de MGR SDCG ingestemd[2] om de colleges van de gemeenten te verzoeken een besluit te nemen om deel te nemen aan de module Toezicht sociaal domein binnen de MGR SDCG. Met dit voorstel wordt invulling gegeven aan dit verzoek.

Landelijk onderzoek laat zien dat naar schatting tussen de 3% en 10% van de zorguitgaven verloren gaat door zorgfraude door malafide aanbieders. Door actief toezicht te houden, signalen te onderzoeken en kennis te delen, kunnen risico's eerder worden herkend en kunnen passende maatregelen worden getroffen. Met dit voorstel wordt tevens uitvoering gegeven aan de motie Afweging regionalisering rechtmatigheidstoezicht Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 en Jeugdwet van 24 februari 2026[3].

Beoogd resultaat

Door toe te treden tot de Module Toezicht kunnen taken, kennis en capaciteit efficiënter worden georganiseerd. Hierdoor wordt een uniforme toepassing van de regionale contracten bevorderd en ontstaat er op gebied van toezicht een uniforme werkwijze binnen de regionale samenwerking. Ook wordt de uitvoeringskwaliteit verbeterd en kunnen middelen doelmatiger worden ingezet. Het tijdig signaleren en aanpakken van fraude draagt bij aan de kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid van ondersteuning en zorg.

Argumenten en onderbouwing

1.1 Regionaal toezicht biedt ten opzichte van lokaal toezicht meer continuïteit, kwaliteit en doelmatigheid.

Door capaciteit, expertise en signalen regionaal te bundelen ontstaat een robuuste organisatie met voldoende omvang om specialistische kennis op te bouwen en te behouden. Daarnaast kunnen signalen over zorgaanbieders die voor meerdere gemeenten werkzaam zijn integraal worden beoordeeld en kan vanuit gezamenlijke overeenkomsten een eenduidige uitvoering plaatsvinden. Voor het zorgaanbod Jeugd en Wmo komt dit vaak voor als gevolg van de regionale inkoop van zorg (MGR SDCG module Inkoop). Hierdoor worden

[1] Agenda en besluitenlijst Dagelijks Bestuur 2025 | MGR sociaal domein Centraal Gelderland
[2] Vergaderstukken Algemeen Bestuur 2026 | MGR sociaal domein Centraal Gelderland
[3] Document OverBetuwe - 26-02-24.10 motie BOB, GBO afweging regionalisering rechtmatigheidstoezicht Wmo 2015 en Jeugdwet - iBabs Publieksportaal

verschillen tussen gemeenten beperkt, nemen de kwetsbaarheid en kosten per gemeente af en wordt de effectiviteit van het toezicht vergroot. Ook wordt samenwerking met zorgkantoren (op het snijvlak van de Wet Langdurige Zorg (Wlz), Jeugdwet en Wmo) makkelijker te organiseren Daarbij biedt regionale samenwerking een efficiënte en toekomstbestendige oplossing voor het structureel organiseren van toezicht binnen de regio.

1.2 Regionale afstemming tussen kwaliteits- en rechtmatigheidstoezicht is efficiënt
Afstemming met het regionaal georganiseerde toezicht op kwaliteit Wmo[4] en het toezicht door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd[5] is efficiënter te organiseren vanuit regionaal toezicht op rechtmatigheid, dan vanuit afzonderlijke gemeenten.

1.3 Betere signalering door bundeling van informatie
Signalen uit verschillende gemeenten worden samengebracht waardoor patronen en risico's eerder worden herkend en beter kunnen worden geanalyseerd. Ondanks dat de gemeente Arnhem (nog) niet toetreedt tot de module, is er binnen het plan van aanpak rekening gehouden met een zorgvuldige afstemming tussen de regionale toezichthouders en de toezichthouders van de gemeente Arnhem. Hiervoor wordt een overlegstructuur georganiseerd.

1.4 Preventieve werking
Regionaal georganiseerd toezicht draagt bij aan een preventieve werking doordat zorgaanbieders weten dat signalen breed worden opgepakt en onderzoeken kunnen worden uitgevoerd. Dit bevordert rechtmatig handelen en verkleint de kans op fraude en oneigenlijk gebruik van zorgvoorzieningen.

Kanttekeningen en onderbouwing

1.1 Module is nog in ontwikkeling.
De module toezicht is nog in ontwikkeling. De haalbaarheid van de voorgestelde personele inzet is gebaseerd op aannames en nog niet volledig onderbouwd. Dit kan gevolgen hebben voor zowel de uitvoerbaarheid van de werkzaamheden als de uiteindelijke kosten.

Rechtmatigheidsonderzoeken hebben een gemiddelde doorlooptijd van 1,5 tot 2 jaar. Deze doorlooptijd hangt samen met het zorgvuldig doorlopen van een (juridisch) proces. Verder is het voorstel gebaseerd op volledige regionale deelname. De voortgang is afhankelijk van de deelname en commitment van de gemeenten en tijdige besluitvorming over de inrichting en omvang van de module.

1.2 Lokaal rechtmatigheidstoezicht vraagt voldoende omvang
De benodigde capaciteit voor lokaal rechtmatigheidstoezicht is moeilijk vooraf exact te bepalen. De omvang van de formatie is afhankelijk van het aantal signalen, de complexiteit van onderzoeken en de gewenste toezicht intensiteit. Omdat onderzoeken vaak een langdurig karakter hebben en specialistische kennis vereisen, is een zekere schaalgrootte noodzakelijk om continuïteit en kwaliteit van toezicht te kunnen waarborgen.

1.3 Verbinding met de uitvoering van gemeenten is van belang.

[4] Toezicht op de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) | GGD Gelderland-Midden
[5] Jeugd | Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

Door de uitvoering van het regionale toezicht op afstand van de deelnemende gemeenten te organiseren, neemt de directe verbinding met de lokale uitvoeringspraktijk af. Hierdoor bestaat het risico dat signalen minder snel worden doorgegeven. Een goede informatie uitwisseling en heldere afspraken over signalering en terugkoppeling zijn daarom essentieel om de effectiviteit van het toezicht te waarborgen. Door tijdig te investeren in een goede signaleringsstructuur, informatie-uitwisseling en integrale samenwerking (bijvoorbeeld met het ruimtelijk domein), kunnen risico's eerder worden gesignaleerd en aangepakt en zwaardere interventies mogelijk kunnen worden voorkomen.

Financiën

- In de begroting 2026 van de MGR SDCG, is binnen de module Beheer, voor de implementatie van de nieuwe module Toezicht Sociaal Domein incidenteel € 100.000 opgenomen. Voor onze gemeente betreft dit ongeveer € 15.000, dit is gedekt uit bestaand budget.
- De MGR SDCG heeft voor de module Toezicht Sociaal Domein in 2027 € 598.000 begroot voor Personeelskosten: 4,1 fte toezichthouders en 0,5 fte juridisch adviseur en Overheadkosten. Voor onze gemeente is de bijdrage geraamd op € 94.444. In de huidige meerjarenbegroting van onze gemeente is structureel € 55.000 opgenomen voor dit rechtmatigheidstoezicht. Met het benodigde extra bedrag is in de Kadernota 2027 rekening gehouden.

Rol gemeente, interactie en initiatiefnemer

De uitvoering van het toezicht door de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling zal een bijdrage leveren aan een betere rechtmatigheid van de ingezette zorg en ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Jeugdwet.

Eventuele bestuurlijke aandachtspunten

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Duurzaamheid heeft geen aspect bij dit onderwerp.

Vervolg

Planning

- Op 10 november 2026 wordt de Raad verzocht om het college toestemming te verlenen voor het vaststellen van de gewijzigde modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland. Deze wijziging van de regeling geeft de juridische grondslag van de module toezicht in de regeling.
- Op 27 oktober 2026 vindt de voorbereidende raadsvergadering plaats voor het vaststellen van de gewijzigde regeling. Tijdens dit overleg kan de raad ook het gesprek aangaan over het voorgenomen B&W besluit over toetreding tot de module. Hiermee wordt de Raad, conform motie afweging regionalisering rechtmatigheidstoezicht Wmo 2015 en Jeugdwet van 24 februari 2026, tijdig in positie gebracht. B&W zullen eventuele wensen en bedenkingen transparant meewegen in hun uiteindelijke besluitvorming.

- De afspraken met de MGR zullen na definitieve vaststelling van de gewijzigde regeling worden vastgelegd in een Dienstverlenings Overeenkomst (DVO) welke samen met benodigde besluiten tot delegatie en mandaat ter ondertekening worden voorgelegd. Dit zal naar verwachting in Q4 2026 plaatsvinden.

Communicatie

Niet van toepassing.

Evaluatie

Gedurende de looptijd van het project wordt de voortgang periodiek gemonitord en wordt, waar nodig, bijgestuurd op basis van tussentijdse evaluaties en voortschrijdend inzicht. Hierbij wordt beoordeeld of de uitvoering in lijn is met de uitgangspunten, afspraken en doelstellingen van het projectplan en of bijsturing noodzakelijk is.